

OVO RVP	OVO ŠVP	UČIVO	počet hodin pro tématický celek	poznámka
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	vysvětlí základní pojmy,zformuluje základní funkce rodiny,uvede typy rodiny a příklady práv a povinností dětí i rodičů, uvědomí si postavení rodiny v dnešní společnosti, vysvětlí pojem náhradní rodinná péče a uvede její specifika, snaží se porozumět sobě i druhým	naše škola; naše obec, region, kraj; zásady lidského soužití	2	
	porovná základní typy škol,přistupuje k učivu jako k celoživotnímu procesu, vyjmenuje základní pravidla školního řádu a seznámí se s pravidly školního života, zapojí se do dění ve škole, vhodně využívá čas k učení a odpočinku	pravidla školního života,umění učit se, tradice školy, školství	2	
	uvede zajímavé události, místa a osobnosti z historie obce, orientuje se v obci podle plánu, popíše, čím je obec tvořena, posoudí odlišnost regionů, porovná vlastní region s ostatními, zná státní symboly, popíše, čím se zabývá OÚ,uvědomí si odpovědnost za životní prostředí, vysvětlí důležité rozdělení státní moci	domov.obec- obecní zřízení, životní prostředí,život v regionech, státní symboly,rozdělení státní moci	3	
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi	upevňuje vztahy v rodině,ve škole, ve škole, mezi vrstevníky, umí poskytnout pomoc druhému a předcházet konfliktům, respektuje náboženské aj. přesvědčení druhých, vnímá rozdíly mezi občany různých zemí a toleruje je, uvědomuje si nutnost pomoci lidemv nouzi a potřebným lidem, uvědomí si výhody dělby práce a spolupráce lidí"	vliv rodiny,školy,vrstevníků,komunikace, rovné postavení mužů a žen,potřební lidé ve společnosti, výhody spolupráce (zásady lidského soužití, lidská setkání)	8	
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	je hrdý na svou vlast, zná památná místa, vyjmenuje státní symboly,vysvětlí jejich význam,seznámí se s Ústavou ČR	vlastenectví ,památná místa,slavné osobnosti,státní symboly, svátky a významné dny	4	
rozdlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	žáci porovnají pojmy vlastenectví a nacionalismus; na základě konkrétních příkladů rozlišují jejich odlišné projevy	naše vlast, vztahy mezi lidmi	4	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	žáci uvedou příklady vandalského chování (v okolí školy, v obci) a posoudí závažnost jejich důsledků; navrhnou možnosti řešení této problematiky, možnosti postihů a předcházení vandalismu	vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití	2	u tématu obec
	lidská práva: žáci posoudí shodnost a rozdílnost vlastností člověka; vysvětlí pojmy diskriminace, rasismus, xenofobie; uvedou příklady základních lidských práv; na konkrétní situaci vysvětlí, jak s právy souvisí i povinnosti a odpovědnost	zásady lidského soužití, lidská setkání	2	
	kalendář, státní svátky a významné dny: žáci vyberou nejvýznamnější dny a oslavy v průběhu roku; zdůvodní oslavy Vánoc a Velikonoc jako církevních svátků a popíší hlavní zvyky, jak je znají z vlastní zkušenosti, a porovnají je se zvyky lidí v minulosti; vysvětlí, proč slavíme jednotlivé státní svátky a významné dny ČR, ke kterým událostem či osobám se vztahují	kulturní život; naše vlast	3	návštěva skanzenu
	etiketa: žáci na základě znalosti pravidla přednosti odvodí pořadí osob při zdravení, představování, podávání ruky, vstupu do místnosti; rozpoznají, jaké chování vyžadují konkrétní situace; uvedou příklady, kdy a jak zdravit, jak oslovovat; posoudí rozdílnost kultur z hlediska způsobu a přijatelnosti chování za určitých situací	lidská setkání, kulturní život; zásady lidského soužití	3	

OVO RVP	OVO ŠVP	UČIVO	počet hodin pro tématický celek	poznámka
	na vhodných příkladech vysvětlí, co vše má vliv na formování osobnosti člověka, porovná záměrné a nezáměrné působení na jedince; vysvětlí pojem sociální skupina a odvodí 3 sociální skupiny, jejichž členem sám je; pojmenuje vlastní role ve společnosti; porovná komunikaci slovní a mimoslovní	život mezi lidmi - rodina, škola, vrstevníci; komunikace	3	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	na příkladu z vlastní zkušenosti ukáže nežádoucí vliv okolí (propagandy, reklamy) na veřejné mínění a chování lidí, vyjádří svůj postoj a navrhne způsob, jak se tomuto vlivu bránit; vysvětlí pojem masmédia a uvede příklady	masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	2	
	vysvětlí obsah pojmu kultura a umění; na příkladech porovná kulturu hmotnou a duchovní; rozlišuje druhy umění, nalezne funkce umění	kultura, umění	2	
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	uvede příklady kulturních institucí v místě bydliště, zhodnotí nabídku těchto institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život - kulturní instituce	2	
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	porovná naši kulturu s odlišnou cizí kulturou; objasní potřebu tolerance a respektování kulturních zvláštností i odlišných názorů, zájmů, způsobů chování a myšlení lidí	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; vztahy mezi lidmi - konflikty mezi lidmi; problémy lidské nesnášenlivosti	2	
	uvede příklady nejvýznamnějších světových náboženství, porovná pravidla náboženských systémů; odvodí, jak víra může ovlivnit život, postoje a chování lidí;	víra a náboženství	2	
	uvede příklady přírodního a kulturního bohatství naší země, zajímavých míst, která navštíví; zdůvodní nutnost ochrany tohoto bohatství; zamyslí se nad působením člověka na přírodu, odvodí příčiny i důsledky lidského chování; navrhne způsoby řešení týkající se problémů životního prostředí, do kterých se může žák sám zapojit (voda, odpady)	přírodní a kulturní bohatství, životní prostředí; třídění odpadu	2	
vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení	porovná potřeby nezbytné a zbytečné, uvede příklady těchto potřeb; vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení	potřeby; lidská setkání - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	3	
rolišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	rolišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	majetek, vlastnictví - formy vlastnictví (hmotné a duševní vlastnictví); hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	3	
objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	odvodí význam majetku v životě člověka a náměty, jak vhodně nakládat s majetkem, pečovat o něj a chránit ho; objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání; naleznou příčiny vandalismu a navrhnou možnosti řešení či postihů vandalského chování	majetek, vlastnictví - ochrana duševního vlastnictví; h	2	
rolišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	charakterizuje stát, odvodí jeho funkce; rolišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu	2	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	rozpozná, které principy jsou demokratické a které jsou v rozporu s demokracií; objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	2	
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vyloží smysl voleb v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů; rozliší formy voleb do zastupitelských orgánů	principy demokracie - význam a formy voleb do zastupitelstev	2	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	na příkladech vysvětlí pojem předsudek; rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	národnostní menšiny, vztahy mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti	2	
	objasní důležitost dodržování lidských práv a nutnost její ochrany; jednoduše popíše charakter lidských práv a dbá na jejich dodržování; na příkladu vysvětlí pojmy diskriminace, rasismus a xenofobie	lidská práva	2	

OVO RVP	OVO ŠVP	UČIVO	počet hodin pro tématický celek	poznámka
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Žáci si uvědomí, co znamená přiměřeně se prosazovat a vyjadřovat ;posoudí způsoby řešení konfliktů a vyberou nejvhodnější; posoudí výhody asertivního chování a nevýhody agresivity a pasivity; naučí se přijímat kritiku a pochvalu.	Mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích; pravidla chování; výhody spolupráce lidí	3	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencionalu pozitivně ovlivnit jeho rozhodnutí, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Naučí se poznávat sami sebe a vědomě na sebe působit; dokáže sestavit pravidla důležitá pro život; naučí se přijímat rozdíly mezi lidmi jako přirozené.	Poznávání a posuzování sebe i druhých; projevy chování; rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní potenciál; životní perspektiva	3	
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	Žáci si stanoví cíle sebevýchovy; naučí se rozlišovat obecné a specifické schopnosti, pěstovat vůli; uvědomí si rozdílnost jednání lidí a přizpůsobí mu své jednání; naučí se vědomě směřovat k cílům.	Osobní vlastnosti, charakter; životní cíle a plány; vůle a osobní kázeň při seberozvoji	3	
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Uznají své schopnosti, posílí sebevědomí; uvědomí si klady a zápory své i u druhých lidí a vlastní jedinečnost; posílí své klady; sestaví žebříček hodnot.	Projevy chování ;osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti; charakter; poznávání a posuzování sebe i druhých lidí; sebezměna; osobní hodnoty	3	
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Rozliší druhy potřeb a schopností; uvědomí si, co člověka motivuje; nazčí se rozvíjet kreativitu, adaptovat se na životní změny; posílí sebedůvěru a rozvoj vlastní vůle a kázně.	Vrozené předpoklady; vůle a osobní kázeň – seberozvoj; motivace; aktivita; adaptace na životní změny; sebedůvěra	2	
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinností.	Rozliší výrobní a nevýrobní odvětví; vysvětlí principy tržního hospodářství; dokáže se zorientovat v síti obchodů a služeb v obci; uvědomí si význam práce jako hlavního zdroje příjmů.	Výroba, obchod, služby (funkce a návaznost),principy tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu)	5	
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí.	Uvědomí si důležitost Ústavy ČR; pochopí význam a úkoly složek státní moci a jejich orgánů i institucí.	Složky státní moci, jejich orgány a instituce; Ústava ČR	5	
Přiměřeně uplatňuje a svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Naučí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých; vybaví si základní lidská práva a práva dítěte a uvede příklad a význam dokumentů o lidských právech	Základní lidská práva a jejich ochrana, lidská a dětská práva v dokumentech a jejich význam	4	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů.	Umí diskutovat nad aktuální situací EU a porovnat soustavu orgánů EU a ČR; zajímá se o aktuální dění v EU; uvědomí si, že uspořádání EU není ukončený proces.	EU a ČR (strategie rozhodování;legislativa a řízení, poradní, kontrolní a soudní orgány;finanční instituce)	5	

OVO RVP	OVO ŠVP	UČIVO	počet hodin pro tematický celek	poznámka
rolišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany	popíše vlastní způsob zacházení s majetkem a penězi, učí se chovat hospodárně	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	3	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vylóží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	seznámí se s možnostmi podnikání v ČR a objasní jeho nejčastější formy; uvede konkrétní příklady fungování trhu	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstatata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	3	
rolišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	vysvětlí, z čeho se skládá státní rozpočet a jaký je význam daní	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	2	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	objasní, co jsou banky, jaké nabízejí služby a z čeho pramení jejich zisk, zná postavení a úlohu ČNB	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění	3	
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	porovná státní a rodinný rozpočet, vysvětlí zásady hospodárného chování, dokáže porovnat různé nástroje a možnosti placení a prodeje	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing;	4	
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rolišuje možnosti finančního trhu s ohledem na konkrétní životní situaci	produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	4	
rolišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	dokáže vystihnout součinnost výroby, obchodu a služeb	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	3	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní potřebu ochrany duševního vlastnictví, vylóží podstatu manželství a podmínky pro uzavření pracovního poměru	význam právních vztahů, pracovní poměr, manželství	3	
provádí jednotlivé pracovní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	zdůvodní uzavírání smluv; vysvětlí, jak fungují občanskoprávní vztahy a uvede příklady	právní předpis, publikování právních předpisů, smlouvy (koupě, oprava či pronájem věci)	3	
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich používání	uvědomuje si rizika nedodržování právních ustanovení	druhy a postihy protiprávního jednání, porušování předpisů	2	
rolišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	dokáže vyjmenovat orgány právní ochrany občanů, vylóží fungování soudnictví	orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, trestní odpovědnost	2	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rolišuje přestupek a trestný čin, rozpozná protiprávní jednání a uvědomuje si jeho důsledky	protiprávní jednání, druhy a postihy protiprávního jednání	2	
uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	objasní podstatu evropské integrace a uvede příklady uplatňování práv občanů ČR v EU	evropská integrace a její podstata, EU a ČR	3	
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, a posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	posoudí význam a výhody mezinárodní spolupráce, uvede příklady mezinár. organizací a mezinárodní spolupráce	význam a výhody mezinárodní spolupráce(ekonomické, politické a bezpečnostní výhody), mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN)	2	
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	upozorní na důležité projevy globalizace a porovná jejich pozitivita a negativa	globalizace- projevy, klady a zápory	2	
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	vyjádří osobní názor na nejdůležitější globální problémy, vyvodí příčiny a důsledky	významné globální problémy	1	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu	analyzuje hlavní globální problémy a odkrývá souvislosti s lokálními problémy	způsoby řešení lokálních i globálních problémů	2	
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	na příkladech upozorní na nebezpečí mezinárodního terorismu a umí diskutovat o způsobech jeho potlačování	mezinárodní terorismus	1	
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	uvědomuje si, na které vyučovací předměty se má v budoucnu zaměřit, orientuje se ve znalostech a dovednostech potřebných pro budoucí profesí	profesní orientace, kvalifikační požadavky, osobní schopnosti	1	svět práce
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	uvede možnosti volby vhodného povolání a uvědomuje si význam profesní přípravy; posoudí své vlastní možnosti při rozhodování o volbě povolání	rovnost příležitostí na trhu práce, sebehodnocení, volba povolání	1	svět práce
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	vyjádří a využije možnosti POP, výchovných poradců, UPS při ÚP pro výběr vhodného vzdělání	využití poradenských služeb, práce s profesními informacemi, možnosti vzdělávání	1	svět práce
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	v simulacních hrách prokáže schopnost sebeprezentace na trhu práce	studijní obory, úřady práce, problematika zaměstnanosti	1	svět práce